

ESTADI NACIONAL

Caixa de llums

Text: Redacció ADV · Fotos: Òscar Llaurodó

L'Estadi Nacional d'Andorra s'encaixa entre la Baixada del Molí i el riu Valira, allà on hi havia el Camp d'Esports del M.I. Consell General. Els edificis esportius que l'envolten són molt voluminosos i la resta d'edificacions, majoritàriament d'habitatges, donen un marcat caràcter vertical al lloc. El solar, de 85 metres d'ample per una llargada mitjana de 148, havia d'albergar un terreny de joc lliure pactat en les reunions de coordinació del projecte amb la propietat (el Govern) de 77 metres d'ample per 125 de llarg; i també espai per a 4.750 espectadors. L'edifici proposat pretén no només donar una solució senzilla al projecte, sinó que al mateix temps vol millorar la relació de les instal·lacions esportives existents amb el seu entorn immediat.

*"torres de llum,
de fust metàl·lic
alleugerit i amb un
gest d'inclinació
forçat per il·luminar
millor el terreny de
joc"*

Una marquesina de vidre translúcid protegeix els espectadors de la graderia lateral. En un futur està previst posar-ne també als gols i el global de l'estadi prendrà la imatge d'una autèntica caixa de llums.

Per solucionar l'escassa amplada del terreny, la solució que es presenta és el cobriment del carrer de servei que separa el camp dels dos pavellons esportius, que permet guanyar quatre metres addicionals i possibilita,

d'una banda situar els espectadors al llarg del lateral del camp, mirant cap a llevant, des d'on es tenen les millors visuals; i de l'altra banda mantenir un accés de servei i una circulació alternativa per a persones importants o els propis usuaris dels pavellons.

El cobriment del vial de servei es fa amb una plataforma que neix a l'altra banda del Valira i que creua el riu formant un pont plaça. Aquest està cridat a ser l'accés natural del públic a l'Estadi Nacional. Des de la plataforma les graderies baixen fins al terreny de joc al voltant de tres dels costats del camp, situant en aquesta primera fase 3.300 espectadors asseguts.

La plataforma divideix dos móns diferents. A dalt hi ha el món públic –amb els seus serveis, minibars i espais propis per als mitjans de comunicació– i a sota el privat, l'espai destinat a l'usuari –situant els accessos, els controls, els vestidors, les sales polivalentes i els serveis annexes relacionats amb l'administració del centre– i per on accedeixen els jugadors i les persones VIP.

<< L'element vertical a destacar són les quatre torres de llum, que remarquen les cantonades del camp i esdevenen una nova fita visual, sempre integrades en el tancament i la façana de l'edifici.

L'edifici disposa d'accés directe per a vianants i vehicles des del carrer Baixada del Molí. A la façana nord s'hi troben tres accessos: un com a continuació del carrer de servei actual, mantenint l'accés per a vianants dels usuaris del pavelló Joan Alay i les sortides d'emergència i manteniment del Poliesportiu d'Andorra, que serveix d'accés rodat de manteniment i, en ocasions especials, com accés rodat per a personal VIP, i en cas d'evacuació esdevé una sortida d'emergència; un segon accés és l'entrada de l'usuari a la instal·lació, a través del control i la botiga, situat aproximadament al punt central de la façana; i el tercer és directe al terreny de joc i serveix també de sortida de públic en cas d'esdeveniments especials, situat a l'extrem est de la façana.

A sota de la graderia nord s'hi situen els serveis administratius, el control i la botiga, des del vestíbul es divideix una circulació destinada a públic i premsa i una altra més exclusiva dels jugadors

i els serveis de control i gestió. Aquí també hi ha els vestidors, i a través d'un recorregut exclusiu per sota la grada de llevant, els jugadors arriben al centre del terreny de joc, situat al mateix nivell. A sota de la tribuna central (que es troba a la grada de llevant), se separa la circulació de jugadors i persones VIP, s'hi troben els serveis de tribuna i un espai per a refrigeri. Des d'aquí també surt un passadís que condueix sota la graderia sud, on es troba una sala polivalent per a esdeveniments exclusius amb serveis de *catering*, així com locals de caràcter tècnic (dipòsits d'acumulació d'aigua i tractament per al reg del camp, magatzem de material i un espai de reserva per a possibles nous usos que requereixi el futur de la instal·lació).

La façana oest és pràcticament inexistent, ja que l'edifici se separa només mig metre de les façanes dels pavellons veïns. La façana sud es recolza sobre el mur de contenció del riu i planteja un tancament lleuger, que esdevindrà, un cop s'hagi executat

en la seva totalitat el pont plaça, la façana principal de l'espectador. La façana nord, que dona a l'àmbit urbà, disposa d'un primer pla que formalitza el sòcol de la plataforma realitzat amb formigó, combinat amb una seqüència d'obertures de franges verticals que proporcionen llum natural al programa intern, i accessos a les instal·lacions de l'edifici allà on sigui necessari. Una estructura metàl·lica lleugera suporta amb un ritme constant de pilars una marquesina que dona resguard de la pluja a tota la graderia i que fa de cinquena façana.

En una possible segona fase, a sobre de la plataforma hi descansen unes caixes de vidre translúcid, on es guarden les grades retràctils que incrementen la capacitat d'aforament fins a 4.750 espectadors en cas de ser requerit. Aquestes grades queden recollides al gruix de la façana i s'evita, així, alterar el volum i la presència urbana de l'edifici. Alhora, s'aconsegueix que l'Estadi no es vegi massa buit amb un aforament quotidià més normal.

També en una segona fase se situarien dues marquesines al gol nord i al gol sud, i així es protegirien tots els espectadors. Així, amb aquestes marquesines, la imatge acabada del nou estadi es mostrarà com una caixa lluminosa.

L'element vertical a destacar són les quatre torres de llum que, plantejades amb el fust metàl·lic alleugerit i amb un gest d'inclinació forçat per il·luminar millor el camp de futbol, remarquen les cantonades del camp i esdevenen una nova fita visual, sempre integrades en el tancament i la façana de l'edifici.

La primera fase del projecte prepara la fonamentació i el terreny de joc, formalitza la graderia i incorpora els serveis necessaris per a 3.000 espectadors, així com els accessos i les sortides del recinte. També es formalitza la primera part de la marquesina al llarg de tota la banda longitudinal del camp i es realitza part dels vestidors de planta baixa, així com els tancaments necessaris per garantir la seguretat i independència de recorreguts. En aquesta fase es deixen les bases perquè en fases posteriors es pugui anar completant l'Estadi Nacional.

CRÈDITS

Autors: **Julià CALL i REIG** arquitecte
080ARQUITECTURA SLP
HAZ ARQUITECTURA SLP

Constructora: **LOCUBSA**

Estructures: **BOMA INPASA**

Instal·lacions: **Bernabé RODRÍGUEZ**

Amidaments, pressupostos:

TRAM- J. HIERRO ASSOCIATS SLP
Impacte Ambiental: **ADEMA, SL**